

18.03.20 Тема: Аудіювання тестів діалогічного та монологічного характеру різних стилів, типів і жанрів мовлення.

Опорний конспект

Мова реалізується в процесі мовлення, тобто мовленнєвої діяльності, яка спрямовується на сприймання й розуміння мовлення, а також на породження його в усній і писемній формі. Оволодіння мовою відбувається в процесі мовлення.

Мовленнєва діяльність охоплює чотири види - аудіювання (слухання-розуміння), читання, говоріння й письмо. Час, що витрачається людиною на різні види мовленнєвої діяльності, розподіляється приблизно так: аудіювання – 45 %, говоріння – 30%, читання – 6%, письмо – 9%.

Говоріння й письмо є *продуктивними* видами мовленнєвої діяльності (мовець творить мовленнєвий продукт), аудіювання й читання – *рецептивними* (готовий мовленнєвий продукт сприймається мовцем).

Аудіювання — вид мовленнєвої діяльності, який забезпечує сприймання і розуміння усного мовлення. Аудіювання є основою спілкування.

Дія обох видів рецептивної мовленнєвої діяльності – аудіювання і читання – складається з трьох етапів: *мотиваційного* (усвідомлення мети: навіщо я це слухаю-розумію або читаю), *аналітико-синтетичного* (сприймання, розуміння) та *виконувального* (прийняття рішення на основі сприйнятої інформації з наступним говорінням або письмом).

Аудіювання не слід змішувати зі слуханням. Якщо слухання - це передусім акустичне сприймання звукового потоку, то аудіювання передбачає до того ж процес одночасного сприймання й розуміння змісту мовлення.

Важливою особливістю аудіювання є одноразовість, неповторюваність цього виду мовленнєвої діяльності в природних умовах спілкування. Тому вчені розрізняють *репродуктивне* і *продуктивне* аудіювання. У природній ситуації спілкування співрозмовники вдаються до продуктивного аудіювання. Умовою аудіювання репродуктивного є повторюваність усної інформації. У шкільній практиці до репродуктивного аудіювання вдаються в процесі підготовки до переказів і творів.

Сприймати усно передавану інформацію можна *глобально, докладно, критично*.

Глобальне, або ознайомлювальне аудіювання вимагає від слухача загального охоплення змісту повідомлення, уміння визначити тему й основну думку повідомлюваного, ділити його на смислові частини, розрізняти композиційні елементи.

Докладне аудіювання передбачає найповніше сприйняття змісту повідомлюваного, усвідомлення деталей.

Критичне аудіювання, ґрунтуючись на глобальному і критичному, вимагає висловлення власної думки з приводу прослуханого, оцінки сприйнятих тверджень, критичного оцінювання сприйнятого.

Практичні завдання. Аудіювання текстів *(виконати у зошит)*

- 1. Прочитайте уважно текст. Визначте його стильову належність. Які типи мовлення зустрічаються в тексті?***

Заради бездомних тварин рокери з різних куточків світу співатимуть у нас. Благодійний фестиваль альтернативної музики «МузЕнтропія», що вже вп'яте проходить у Вінниці, намагатиметься привернути увагу суспільства до проблеми тисячі бездомних тварин на вулицях нашого міста, а також розвинути відчуття відповідальності за тих, кого приручили.

Щороку фестиваль збирає сотні шанувальників молодих виконавців, які жертвують кошти на допомогу нужденним. Раніше гроші передавалися на допомогу дітям, хворим на аутизм, онкохворим, молоді на візках, дітям-сиротам. 2009-го року організатори фестивалю — молодіжна організація «Наше Поділля» — планують зібрати кошти для закупівлі медичного обладнання та препаратів у притулок та стерилізаційний центр для бездомних тварин «Планета».

Драйв та енергію кращі представники вітчизняної рок-музики дарували зі сцени МПМ «Зоря». Серед десяти груп, які виступили на фестивалі, вінницьких тільки дві. Добре відомий у місцевих колах «Клондайк Бенд» і молода поп-панк група «Brandon from 19». Хедлайнерами цього вечора стали київський гурт «Qarpa» і тернопільський «Лос Колорадос»

(З молодіжної газети).

- Поясніть значення слів «драйв», «хедлайнер».
- Зробіть короткий план тексту.
- Складіть діалог «Молодіжні музичні групи нашого міста».

2. Прочитати текст мовчки. Дати відповіді на питання.

Найвідоміша книга

Найвідоміша за всю історію цивілізації книга. Біблія. Її мудрість переважає все відоме людству, і саме тому інтерес до Книги книг не згасає протягом тисячоліть.

Слово *Біблія* - грецького походження й означає *книжки* чи *зібрання книжок*. Ці книжки становлять Священне Писання християнської церкви, яка засновує на них своє вчення і зберігає Писання в незмінному вигляді. Біблія складається в Книг Старого (Ветхого) і Нового Заповіту.

Писання Старого Заповіту розпочалося давньоєврейською мовою й тривало майже 1600 років, починаючи від 1513 р. до Р.Х.

У створенні книг Старого Заповіту брали участь 40 авторів. Це були не прості люди, а обрані Богом. Вони праведно жили, тому Бог через них проголошував істину.

До Старого Заповіту увійшло 39 книжок. Перші п'ять («Буття», «Вихід», «Левіт», «Числа», «Повторення Закону») написав пророк Мойсей. Єврейською мовою вони називаються «Тора» – «Закон» і переповідають історію ізраїльського народу. Далі йдуть книги історичні, навчальні й поетичні.

Друга частина Священного Писання складається з 27 книжок Нового Заповіту. Вони з'явилися після Різдва Христового. Писали їх натхнені Святим Духом учні Ісуса Христа – апостоли. Розпочинається Новий Заповіт чотирма Євангеліями - від Матвія, Марка, Луки та Іоанна. Ці книжки написані наприкінці I ст.. Назва *Євангеліє* означає *радісна звістка*. Це звістка про те, що на землю прийшов Божий Син, щоб урятувати людей. У Євангеліях розповідається про життя Ісуса на землі, чудеса, які він творив, Його мученицьку загибель та Його воскресіння.

Новозавітні книжки були написані народною олександрійською говіркою грецької мови (так званим *койне*). То була мова освічених людей того часу, тому апостоли або

писали нею, або диктували переписувачам, які відтворювали сказане ними на папірусі.

У другій половині IX ст.. просвітники Кирило й Мефодій переклали новозавітні книги слов'янською мовою. Найдавніша пам'ятка цього перекладу відома як "Остромирове Євангеліє".

Згідно із статутом православної церкви, кожному вірному бажано читати Біблію щодня. (За О.Степановим; 280 сл.)

На кожне із запитань вибрати правильну відповідь:

1. Слово *Біблія*

- а) грецького походження;
- б) латинського походження;
- в) слов'янського походження.

2. Слово *Біблія* означає:

- а) книжки або зібрання книжок;
- б) книжки, призначені для дарування;
- в) книжки щоденного користування.

3. Дві частини Біблії мають назви

- а) "П'ятикнижжя" та "Євангеліє";
- б) "Книги пророків" та "Діяння апостолів";
- в) "Старий Заповіт" та "Новий Заповіт".

4. Оригінал Старого Заповіту було написано

- а) грецькою мовою;
- б) латинською мовою;
- в) давньоєврейською мовою.

5. Перші п'ять книг Старого Заповіту створив

- а) Мойсей;
- б) Самсон;
- в) Соломон.

6. Єврейська назва "П'ятикнижжя" – "Тора" перекладається як

- а) "правило";
- б) "закон";
- в) "порада".

7. Новий Заповіт розпочинається

- а) книгою "Діяння апостолів";
- б) чотирма "Євангеліями";
- в) книгою "Апокаліпсис".

8. Слово *Євангеліє* означає:

- а) "життєпис";
- б) "радісна звістка";
- в) "мудра порада".

9. Книги Нового Заповіту було написано

- а) літературною грецькою мовою;
- б) александрійською говіркою грецької мови;
- в) арамейською літературною мовою.

10. Книжки Священного Писання були написані

- а) на пергаменті;
- б) на папірусі;
- в) на папері.

11. Переклад новозавітних книг слов'янською мовою було здійснено

- а) князем Ярославом Мудрим;
- б) князями Борисом і Глібом;
- в) просвітниками Кирилом і Мефодієм.

12. Найдавнішою пам'яткою слов'янського перекладу новозавітних текстів є

- а) "Остромирове Євангеліє";
- б) "Пересопницьке Євангеліє";
- в) "Київський Патерик".

3. Складіть монологічне висловлювання про те, у чому, на вашу думку, полягає мета життя людини.

Домашнє завдання:

1. Скласти узагальнювальну таблицю «Типи мовлення».
2. ***Доберіть цікавий текст для аудіювання і скласти тестові завдання до нього.